

FRIMÆRKEPENGE I DANMARK

Bijna elke Denemarken verzamelaar heeft ze wel eens gezien. Postzegels van 1 øre van het golflijn type netjes verpakt in een cellofaan wikkeltje met op de ene zijde het zegelbeeld en op de andere zijde een stukje papier of karton, vaak gekleurd, met een reclametekst en al dan niet een logo.

Velen weten ook nog dat het zoiets als noodgeld was en dat er veel verschillende van zijn. Echter het fijne is bij velen onbekend.

De muntenverzamelaar en schrijver van diverse boeken en artikelen op het numismatische gebied verzamelt deze kleinoden al reeds jarenlang. En niet alleen van Denemarken!

Deze op merkwaardige wijze verpakte postzegels waren daadwerkelijk in gebruik als noodgeld en wel in tijden dat er van het normaal in gebruik zijnde muntgeld niet of onvoldoende in voorraad of in omloop was om aan de alledaagse vraag of gebruik te kunnen voldoen. Het gebruik van deze noodmunt uitingen was geen oorspronkelijk Deense vinding. Reeds tijdens de Amerikaanse burgeroorlog werd er door Abraham Lincoln toestemming gegeven om postzegels te gebruiken als noodmunt. In die tijd had men nog geen cellofaan of zoiets dergelijks.

De zegels werden op een messing schijfje gelegd met een stukje mica er boven op ter bescherming en de randen werden omgevouwen en klaar was het noodmuntje. Omdat de onkosten van deze capsuletjes op de een of andere manier opgebracht moesten worden werd op de blanco achterzijde betaalde reclame afgedrukt. Diverse landen, onder andere de reeds genoemde Verenigde Staten (hoewel ze op dat moment uiteraard niet zo verenigd waren), Frankrijk, Italië, Duitsland en zelfs Noorwegen hebben een vorm van deze betalingswijze gekend.

In dit boek begint de heer Sømod met een kleine geschiedenisles omtrent dit noodbetaalmiddel. Hierin lezen we dat in Denemarken het eerste probleem ontstond na de terugkeer van Sønderjylland (Noord-Sleeswijk) naar Denemarken. Door de samenvoeging kwam er een groot stuk land bij met inwoners waarvoor extra muntgeld benodigd was. Dit muntgeld moest geslagen worden en dat was niet 1,2,3 gedaan. Op 12 februari 1921 werd er door het ministerie van financiën toestemming verleend om postzegels als (klein)betaalmiddel te gebruiken. Al snel werden er duizenden van deze noodmuntjes gemaakt en voorzien van vele verschillende soorten reclames. Ook tijdens de 2e wereldoorlog zijn er noodmuntjes uitgegeven, nadat de Duitsers al het koperen muntgeld in beslag hadden genomen.

Daarna krijgen we een overzicht plus achtergrondinformatie van de verschillende waarden en de postzegels die werden gebruikt. Het verzamelen van deze noodmunten is lange tijd alleen door muntenverzamelaars gebezigd. De laatste jaren echter zijn ze weer (her)ontdekt door de postzegelverzamelaar.

Dit boek is een prima handleiding om enige orde te scheppen in de voorraad noodmuntjes die menig Denemarken verzamelaar in de loop der jaren vergaard heeft en die liggen te wachten totdat de eigenaar wat meer te weten zou komen over deze interessante kleinoden van de filatelie. Op chronologische volgorde en per bedrijf waarvan de reclame op de noodmunt was afgedrukt wordt een overzicht gegeven van allerhande achtergrondgegevens. Onder andere worden de bedrijven en adressen en telefoonnummers vermeld en in welke artikelen door deze bedrijven en winkels gehandeld werd. Tevens worden de verschillende onder typen qua reclames vermeld en, waar bekend, het aantal dat er per druk aangemaakt werd. Het boek is gelardeerd met honderden goede, scherpe afbeeldingen van de behandelde reclame-uitingen. Voor de verzamelaar van Denemarken die eens wat anders wil verzamelen of die daadwerkelijk al zijn bewaarde schatten eens op een volgorde wil zetten is dit een boek dat ik u warm kan aanbevelen. Het 2e deel, waarin de heer Sømod verder gaat met zijn catalogisering, zal vermoedelijk medio 2008 verschijnen. Ik houd u op de hoogte.

Schrijver: Jørgen Sømod

Taal: Deens

Bladzijden: 168

Illustraties: 650, zwart-wit

Verlijmd, hardcover, 30 x 22 cm

ISBN: 87-85103-34-9

Uitgever: Jørgen Sømod

Prijs: € 45,00 inclusief verzendkosten

Informatie, verkrijgbaar bij: Jørgen Sømod, Hollændervej 20,

DK 1855 Frederiksberg C, Danmark; telefoon X 45 - 33212484

E-mail: numis@vip.cybercity.dk